

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Dan. Stalii Regulae Philosophicae explicatae & Orationes aliquot

Stahl, Daniel

Jenae, 1662

Regula XII. In definitione non debet esse usus conjunctionis copulativae & disjunctivae

urn:nbn:de:bsz:31-102400

illa definitio non est propriè loquendo per genus, quia syllogismus non est genus demonstrationis, sed de illa prædicatur ut commune ab uno. Vide Zabarellam de spec. demonstr. cap. I. Quamquam certè apud Aristotelem definitiones ita propriè non dicantur, nisi illæ, quæ sunt specierum propriè dictarum. Quò pertinet, quod VII. Met. 2. 13. dicit: *Nulli igitur eorum, quæ species generis non sunt, quidditas, τὸ τί ἦν εἶναι, convenit, sed his tantum.*

VI. Quod si quis ita etiam dicere velit: omnem definitionem constare ex genere & differentia, vel iis, quæ se habent ut genus & differentia, non repugnabimus.

REGULA XII.

In definitione non debet esse usus conjunctionis copulativa & disjunctiva.

I. Prior pars sumitur ex II. Post. 2. 30. ubi dicitur, *hominem esse animal bipes terrestre, sed non esse animal & terrestre.* Posterior ex VI. Top. c. VII. §. 6.

II. Priori parti ob stare videtur, quod ipse Philosophus usus est conjunctione copulativa in definitionibus: quod vel ex solâ Naturæ definitione perspicitur. Dixit enim Naturam esse *causam & principium movendæ & quæ*

Et quiescendi ejus, in quo inest, primo, per se, & non secundum accidens. II. Quod necessarium est, in definitionibus, quæ constituuntur ex partibus physicis, poni conjunctionem copulativam. Ut si dicas, hominem esse compositum quoddam *ex corpore & animâ rationali.*

III. Contra posteriorem partem iterum videtur esse Philosophus, qui *de Interpret. c. III.* enunciationem definit, quod sit *oratio, in qua verum vel falsum inest.* Et *I. Prior. c. I.* propositionem dicit esse *orationem affirmantem vel negantem aliquid de aliquo.*

IV. R. Conjunctionem copulativam dupliciter posse in definitione poni: vel epimponitur inter genus & differentiam, & hanc cum illô copulat, ut si dicas: *Homo est animal & rationale.* Et hoc prohibet Philosophus, ut vel ejus exemplo manifestum est: negat enim, hominem definiendum esse, quod sit *animal & bipes*, ubi *et* inter genus & differentiam collocatur. Vel ponitur inter illa ipsa verba, per quæ differentia, vel etiam genus explicatur: & hoc à Philosopho non est prohibitum. Et hinc patet responsio ad duo priora argumenta, siquidem in allegatis definitionibus conjunctio copulativa non connectit genus & differentiam, sed ponitur inter verba, quibus genus vel differentia exprimitur.

V. Ad

V. Ad illud quod §. III. opponitur, Resp. Licere uti disjunctione, quando differentia specifica est ignota, vel saltem pro captu aliorum definitio notior est, si disjunctione constet.

V. Scherbius in *disp. de differentiis* Th. 69. respondet, quando definitum est eorum numerò, quæ dicuntur $\alpha\epsilon\delta\varsigma$ $\epsilon\upsilon$ η $\delta\omicron$ $\epsilon\upsilon\delta\varsigma$, sive per prius & posterius, ita ut planè univoca non sint, nec unum omninò conceptum habeant, univocis tamen sint propinqua, tunc id non posse aliter definiti, nisi enumeratione rerum significatarum, & sic mediante conjunctione disjunctivâ. Ita Entis, cui nullum conceptum dari dicit, definitionem, quantum rerum natura patitur, hanc esse ait: *Ens est substantia, aut quantitas, aut qualitas, aut reliquorum aliquid*. Ita & Alexander in *I. Prior.* docet, propositionem non esse genus ad affirmativam & negativam propositionem, sed de illis dici per prius & posterius, & propterea per particulam disjunctivam, & enumerationem differentiarum definiti

quamvis in hoc ipsò Johannes

Grammaticus contra eum

disputet.